

ἐξ Ἀνατολῆς) Κύπρ. 2) Τὸ οὐδ. ἀνατολικὸ τό, α) Ὁ καρπὸς τῆς ἀνατολικῆς Κύπρ.: *Mās* ἐφέρασιν σήμ-μερα ἔσαν καλὰθιν ἀνατολικά. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Πρόδρομ. 4,129d (ἐκδ. Hesselring - Pernot) «τὰ λέγουν ἀνατολικά, τὰ λέγουν λαγυνᾶτα». β) Εἶδος σταφυλῆς μὲ ρᾶγα λευκὴν, τραγανήν, μετρίου μεγέθους καὶ ὀλίγον πεπιεσμένην πολλαχ. Συνών. *ραζακί*.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀνατολικὸ πολλαχ. Ἀντελικὸ Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

Ἀνατολίτης ὁ, κοιν. Ἀνετολίτης Νάξ. (Βόθρ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. Ἀνατολίτης. Πβ. Miklosich-Müller Acta 5,18 «χωράφιον Δρόσου τοῦ Ἀνατολίτου».

1) Ὁ κάτοικος τῆς Ἀνατολῆς, ἥτοι τῆς Μ.Ἀσίας κοιν. Συνών. *Ἀνατολᾶς, Ἀνατολήσιος. β) Μεταφ. ἄνθρωπος ἀγροῖκος, ἀπολίτιστος κοιν. 2) Ὁ κάτοικος τῆς Καππαδοκίας Πόντ. Συνών. *Καραμανλῆς*.

Ἀνατολίτικος ἐπίθ. σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ τοπων. Ἀνατολή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτικος.

Ὁ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας προερχόμενος: Πρόβατο - τυρί - φροῦττε Ἀνατολίτικο.

ἀνατολίτσα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀνατολή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσα ἄνευ σημ. ὑποκοριστικῆς.

Τὸ μέρος ὅθεν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος: Ἄσμ.

*Ἀστρο λαμπρὸν ἐπρόβαλε ἀπ' τὴν ἀνατολίτσα.

Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνάτελμα 2.

ἀνατολογέρνω ἀμάρτ. ἀνατολογέρνω Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀνατολή καὶ τοῦ ρ. γέρνω.

Χύνω ὕδωρ ἐστραμμένος πρὸς ἀνατολὰς: Νὰ πάρ' ἀφόριο λαῦνι κ' ἐφτάφλεο νερὸ νὰ τ' ἀνατολογίρη (ἐξ ἐπωδ.) Συνών. ἀνατολομπρογέρνω.

ἀνατολομπρογέρνω ἀμάρτ. ἀνατολομπρογέρνω Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀνατολή καὶ τοῦ ρ. μπρογέρνω.

Ἀνατολογέρνω, ὁ ἰδ.: Κάνενας δὲν εὐρέθηεν νὰ πάρ' ἀφόριο λαῦνι καὶ ἐφτάφλεο νερὸ νὰ τ' ἀνατολομπρογίρη (ἐξ ἐπωδ.)

ἀνατολούλλα ἡ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀνατολή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούλλα.

Ἀνατολίτσα, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Πουλλάτδιν ἐξανέφανε πὺν τὴν ἀνατολούλλα.

ἀνατουμπανίζω ἀμάρτ. ἀνετουμπανίζω Σίφν. ἀνετ'δαν'ζῶ Πάρ. (Λεῦκ.) ἀδουδανίζω Σέριφ. Μέσ. ἀνετουμπανίζομαι Σίφν. ἀνεδουδανίζομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. τουμπανίζω.

1) Ἀνατινάσσω, ἀνασεῖω τι, οἶον τὴν χύτραν διὰ νὰ ἀνακινήθῃ τὸ ἐν αὐτῇ φαγητὸν κττ. Πάρ. (Λεῦκ.) β) Καθαρίζω δημητριακοὺς καρποὺς σείων αὐτοὺς ἐντὸς ἀβαθοῦς δίσκου Σέριφ. Σίφν.: Ἡ δεῖνα ἀνετουμπανίζει τὸ κριθάρι Σίφν. 2) Μέσ. βαδίζων σείω τὸ σῶμα μου Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Πῶς ἀνεδουδανίζεται φτὸς ὁδε δορπατῇ Ἀπύρανθ. Ἀνεδουδανισμένος εἶν' κ' ἐντὸς αὐτόθι.

ἀνατουμπάνισμα τό, ἀμάρτ. ἀνετουμπάνισμα Σίφν. ἀνετ'δαν'σμα Πάρ. (Λεῦκ.) ἀδουδάνισμα Σέριφ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνατουμπανίζω.

1) Ἀνατίναξις, ἀνάσεισίς τινας, οἶον τῆς χύτρας πρὸς ἀνακίνησιν τοῦ ἐν αὐτῇ φαγητοῦ Πάρ. (Λεῦκ.) 2) Τὸ καθάρισμα τῶν δημητριακῶν καρπῶν δι' ἀνατινάξεως αὐτῶν ἐντὸς ἀβαθοῦς δίσκου Σέριφ. Σίφν.

ἀνατουμπανιστής ὁ, ἀμάρτ. ἀνεδουδανιστής Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνατουμπανίζω.

Ὁ σείων τὸ σῶμα κατὰ τὸ βάδισμα: Μουρ' εἶδ' ἀνεδουδανιστής εἶν' ἐντὸς!

ἀνατρανίζω Ἡπ. Ρόδ. — ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,147 ἀνετρανίζω Χίος νετρανίζω Τήλ.

Τὸ μεσν. ἀνατρανίζω.

1) Ὑψώνω τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ ἴδω τι, ἀναβλέπω Τήλ. Χίος: Ἄσμ.

Νετρανίσε τὰ μάτια σου καὶ δέ με ἀγάλη γάλη

κι ἂν δὲν σ' ἀρέσω, ἀγάπη μου, χαμήλωσέ τα πάλι

Τήλ.

Εγύρισα νὰ τήνε δῶ τὴν ἀγαπῶ 'ς τὰ μάτια

κ' ἐκείνη τὰ νετρανίσε καὶ μ' ἔκαμε κομμάτια

αὐτόθι. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Ἰμπέρ. καὶ Μαργαρ. στ. 190 (ἐκδ. SLambros σ. 250) «πῶς ν' ἀποθάνω ὀρφανὸς καὶ σὺ νὰ μὴδὲν εἶσαι, | ν' ἀνατρανίσω ἀπάνου μου καὶ σὲ νὰ μὴδὲν ἴδω;» 2) Ἐξετάζω τι προσεκτικῶς Ἡπ. — ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἀν.: Τὸν ἀνατρανίσε ἀπὸ τὴν κορφή ὡς τὰ πόδια ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἀν.

Πβ. ἀνετρανίζω.

ἀνατρανίσμα τό, Πάτμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνατρανίζω.

Ἡ ἀνύψωσις τοῦ βλέμματος, ἀνάβλεψις: Ἄσμ.

Γύρισαν τὰ ματάκια μου κ' εἶδαν τὰ δικά σου

κ' ἐρράγη ἡ καρδούλλα μου ἀπ' τ' ἀνατρανίσμά σου.

Πβ. ἀνετρανίσμα.

ἀνατρανιάζω Λεξ. Δημητρ. Μεσ. ἀνατρανιάζομαι Ἡπ. ἀνατρανιάζομαι Ἡπ. (Ζαγόρ.) — ΣΓρανίτς. Ἀγρία καὶ ἡμερ. 158

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. τρανιάζω.

Μετβ. σείω ἰσχυρῶς, συγκλονίζω ἔνθ' ἀν.: Ἀνατρανιάξε ὁ σεισμός τὸ σπίτι. Ἀνατρανιάχ' κι τοὺ σπῖτ' Ζαγόρ. || Ἄσμ. Ἡ γῆς ἀνατρανιάχθηκε καὶ τὰ μνημόρ' ἀνοίξαν

Λεξ. Δημητρ.

Ἀνατρανιάχθη ἡ πέρικα | καὶ πέσαν τὰ τριαντάφυλλα

ΣΓρανίτς. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνατραράζω 2. Καὶ ἀμτβ. συγκλονίζομαι, ἰσχυρῶς σείομαι ἔνθ' ἀν.: Ἀνατρανιάξε ἀπὸ τὸ πέσιμο Λεξ. Δημητρ.

ἀνατρανώνω Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. τρανώω.

1) Γίνομαι τρανός, αὐξάνομαι εἰς ἡλικίαν: Ἀνατρανώσε ὁ δεῖνα. Συνών. μεγαλώω. 2) Ἀναλαμβάνω ἐκ νόσου, γίνομαι καλύτερα: Τὸ παιδί ἀνατρανώσε. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνακαρώω (I) 1.

ἀνατρέμω Κέρκ. — ΚΘεοτόκ. Οἱ σκλάβ. 165 ἀνατρέμων Θεσσ. (Ἅγιος Γεώργ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. τρέμω.

Σείομαι, τρέμω ἔνθ' ἀν.: Ἡ τόπους ἀνατρέμ' Ἅγιος Γεώργ. Τὸ κορμί της ἀνάτρεμε μέσα 'ς τὰ χέρια του ΚΘεοτόκ. ἔνθ' ἀν. Συνών. σπαρταρῶ.

ἀνατρέχω Καππ. (Σιναισ.) — Λεξ. Δημητρ. ἀνετρέχω Κάρπ. νετρέχω Τήλ. Ἀορ. γ' πρὸς. ἀνέδραμε Ἄνδρ. Ἡπ. Θήρ. Ἰκαρ. Α.Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) Σύμ. Χίος ἀνέδραμι Λέσβ. ἀνάδραμε Βιθυν. Ζάκ. Ἡπ. Κέρκ. Κρήτ. — Λεξ. Δημητρ. (λ. ἀναδράμω) ἀνάδραμι Ἡπ. (Χουλιαρ.) ἀνάδααμι Σαμοθρ. ἐνέδραμε Κάλυμν. Κάρπ. ἐνέδραμε Νάξ. (Ἀπύρανθ.) νέδραμε Α.Κρήτ. Χίος ἀναδράμιξε Κύθηρ. ἀνιδράμ'ξι Κυδων.

Τὸ ἀρχ. ἀνατρέχω.

